

การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง
กรุงเทพมหานคร

An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case
Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok

กนกวรรณ ทองคำสิง¹ พรดารา เขตต์ทองคำ² เหมือนแพร รัตนศิริ³ จุฑาภรณ์ มาสันเทียะ⁴

Kanakvan Thongtumluing¹ Porndara Ketthongkam² Muanpare Rattanasiri³ Chuthaphon Masantiah⁴

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

¹Email : kanakvan.t@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-0467-5736>

²Email : porndara.k@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4281-1826>

³Email : muanpare.r@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-0679-8044>

⁴Email : chuthaphon.star@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0117-0426>

Received 15/03/2023

Revised 24/03/2023

Accepted 27/03/2023

บทคัดย่อ

การบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นหน้าที่ประการหนึ่งของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ต้องสนับสนุนชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งทางด้านวิชาการและเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแก่ชุมชนเพื่อพัฒนา ศาสตร์ทางคหกรรมศาสตร์ ส่งเสริมการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้วยกิจกรรม หลายรูปแบบที่เหมาะสมกับเพศ วัย ความสนใจ ความต้องการและโอกาส มีจุดมุ่งหมายให้เกิดความพึงพอใจทาง ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ รวมถึงพัฒนาทักษะทางสังคมและวิชาชีพที่ครอบคลุมทุกมิติทางคหกรรม ศาสตร์เพื่อเสริมศักยภาพให้ผู้สูงอายุภาคภูมิใจในตนเองทั้งด้านสุขภาพ โภชนาการ และเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่ง งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และ (2) ศึกษาผลของการบูรณาการศาสตร์คหกรรม กับบริการวิชาการแก่ชุมชน ฯ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริการวิชาการ จำนวน 3 คน อาจารย์ ผู้รับผิดชอบรายวิชาในศาสตร์คหกรรม จำนวน 6 คน บุคลากรจากคณะศึกษาศาสตร์ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 19 คน และประชาชนจากชุมชนปิ่นเจริญ 1 จำนวน 51 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการ สนทนากลุ่ม และแบบประเมินความคิดเห็นเรื่องการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้ การวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการ วิชาการแก่ชุมชนใช้การบรรยายร่วมกับการสาธิตโดยบูรณาการร่วมกับรายวิชาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ จำนวน 3 ภาควิชา โดยนำเสนอขั้นตอนการทำทาโกะยากิ ในฐานที่ชื่อว่า “ทาโกะ ทาโกะ” และ (2) ภาพรวมของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณาการนำความรู้ไป

[753]

Citation:

กนกวรรณ ทองคำสิง, พรดารา เขตต์ทองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันเทียะ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumluing, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

.....
ประยุกต์ใช้ในรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 ลำดับแรกได้แก่ ด้านความรู้ที่ได้รับ ด้านการนำความรู้ไป
ใช้ประโยชน์ได้จริง และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบูรณาการ; บริการวิชาการ; ศาสตร์สหกรรม

Abstract

Academic Community Service is one of the duties of the Faculty of Education, Ramkhamhaeng University to support the community in providing academic strength and providing services to the community for the development of science. The approach to community development and the quality of life of senior citizens through a range of activities suitable for gender, age, interests, needs, and opportunities aimed at providing physical, emotional, social, and mental satisfaction, and developing a comprehensive range of social and professional skills to promote the potential of elderly to be proud of themselves for their own health. Nutrition and Communication Technology. The purposes of this study were (1) to examine the integration of home economics into academic community service: a case study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok, and (2) to investigate the effect of integration for home economics into academic community service. The target groups were 3 academic service committees, 6 teachers in charge of home economics courses, 19 Faculty of Education staff involved in the activity and 51 people from Pin Charoen Community 1. The research instruments were a group discussion recording form and an opinion rating form on the application of knowledge. The qualitative data were analyzed using content analysis, and descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation were used for quantitative data analysis. The results showed that (1) integration of home economics with an academic community service used lectures and demonstrations to integrate with subjects in the Bachelor of Arts curriculum, a home economics major with 3 courses by presenting the process of making Takoyaki in the base called "Tako Tako" and (2) the knowledge application was at the highest level overall. When considering the knowledge application in each aspect, it was found that the aspects with the highest mean among the top 3 were the knowledge area, the practical application of knowledge, and the application of knowledge in daily life, respectively.

Keywords: Integrative Model; Academic Service; Home Economics

บทนำ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีปณิธานให้คณะเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านการผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพและคุณธรรมนำไปสู่การสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสังคมได้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

[754]

Citation:

กนกวรรณ ทองคำสิง, พรตารา เขตต์ทองคำ, เหมือนพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาลัยเตชะ. (2566). การบูรณาการศาสตร์สหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumluing, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

คณะศึกษาศาสตร์ ได้จัดการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมที่ส่งเสริมการสร้างแกนนำ และบุคคลต้นแบบ ในชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนการสร้างภาคีร่วมนกันระหว่างชุมชนกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อพัฒนาศาสตร์และวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาชุมชน สร้างความสุข และคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืนเป็นรูปธรรมในโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนหัวข้อ “ชุมชนเข้มแข็งสุขสามวัย” ซึ่งมีการดำเนินการจัดขึ้นในชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2565)

โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในหัวข้อ “ชุมชนเข้มแข็งสุขสามวัย” มีแนวคิดหลักในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ (1) การเสริมสร้างสุขภาพกาย สุขภาพใจ (2) ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และ (3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกช่วงวัย และเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสามารถนำมาบูรณาการกับการเรียนการสอนในหลักสูตรปริญญาตรี คณะกรรมการบริการวิชาการจึงได้กำหนดกิจกรรมขึ้นทั้งสิ้น 9 กิจกรรม ได้แก่ (1) เช็คลาดสุขภาพ (2) สุขสามวัยใส่ใจสุขภาพจิต (3) เพาะถั่วงอกออร์แกนิกเพื่อสุขภาพ (4) ยางยืดเพื่อสุขภาพ (5) สุขสามวัยใส่ใจสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (6) ทาโกะทาโกะ (7) ศิลปะมหาสนุก (8) สานสัมพันธ์สามวัย และ (9) ถักเชือกมงคลเสริมดวง โดยกิจกรรมทั้ง 9 กิจกรรม มีการบูรณาการเนื้อหากิจกรรมกับการเรียนการสอนจำนวน 14 หลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมีนักศึกษาเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมแต่ละฐานรวม 36 คน

คหกรรมศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา มุ่งผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีตระหนักในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมไทยนั้น เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของบุคคล ชุมชนและสังคม บัณฑิตในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์จะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (นิอร ดาวเจริญพร, 2565) สอดคล้องกับ Erjavsek (2021) ที่กล่าวว่าในศาสตร์ของคหกรรมนั้นมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะหลายมิติ เช่น เทคโนโลยีการสื่อสาร สุขภาพ โภชนาการ ตลอดจนความรู้และทักษะทางสังคม รวมถึงมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนได้เรียนรู้จริงและปฏิบัติจริงร่วมกับสถานประกอบการ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ดำเนินการบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกับบริการวิชาการในครั้งนี้ จำนวน 3 ภาควิชา ได้แก่ (1) ภาควิชาอาชีวอนามัยทางคหกรรมศาสตร์ (HEC3002) (2) ภาควิชาอาหารในภูมิภาคอาเซียน (HEC3218) และ (3) ภาควิชาการดูแลผู้สูงอายุ (HEC4104) โดย “ภาควิชาอาชีวอนามัยทางคหกรรมศาสตร์ (HEC3002)” เป็นวิชาที่ว่าด้วยความสำคัญของอาชีวอนามัย สาเหตุและการป้องกันอุบัติเหตุและความปลอดภัยในสถานประกอบการด้านอาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม งานหัตถกรรม รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ คหกรรมศาสตร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพ ส่วน “ภาควิชาอาหารในภูมิภาคอาเซียน (HEC3218)” เป็นวิชาที่ว่าด้วยประวัติความเป็นมา เอกลักษณ์ของอาหารประจำชาติในแถบเอเชีย ที่เป็นที่ยอมรับ ญี่ปุ่น เกาหลี จีน อินเดีย ฯลฯ รวมถึงขั้นตอนการปฏิบัติ และ “ภาควิชาการดูแลผู้สูงอายุ (HEC4104)” เป็นวิชาที่ว่าด้วยความเป็นมาและความสำคัญของผู้สูงอายุกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้าน

[755]

Citation:

กนกรวรรณ ทองคำสิง, พรตารา เขตต์ทองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันทียะ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumluing, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

ร่างกาย อารมณ์ สังคม อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสูงอายุการดูแลและการจัดสวัสดิการทางสังคม ตลอดจนกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยลักษณะการจัดกิจกรรมประกอบไปด้วยการสาธิตวิธีการทำทาโกะยากิ ผู้เข้าร่วมได้ลงมือปฏิบัติวิธีการทำทาโกะยากิด้วยตัวเอง พร้อมให้ความรู้วิธีการทำทาโกะยากิ และกำหนดเป็นฐานกิจกรรมที่ชื่อว่า “ทาโก๊ะ ทาโกะ”

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของ จิรพรรณ โพธิ์ทอง (2562) กล่าวสรุปว่า สถาบันอุดมศึกษาควรเพิ่มคุณค่าทางวิชาการโดยการกำหนดรูปแบบกิจกรรมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนกับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของผู้สูงอายุและชุมชน ซึ่งการจัดกิจกรรมบริการวิชาการช่วยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเกิดการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน รวมถึงเป็นการพัฒนา นักศึกษาให้เกิดความรู้รอบคอบมิติการดูแลผู้สูงอายุ ขณะที่ ญัฐพล นันทภาณวัฒน์ และคณะ (2558) กล่าว สอดคล้องกันว่า ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจหลังเข้าร่วมโครงการบริการวิชาการ สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการนำความรู้จากการเรียนการสอนมาบูรณาการให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของ ชุมชน และ สมจินดา ชมพูนุท และ วรณเพ็ญ อินทร์แก้ว (2560) กล่าวสนับสนุนว่า การบูรณาการบริการ วิชาการกับการเรียนการสอน ส่งผลให้นักศึกษามีสมรรถนะทางวิชาการดีขึ้น พัฒนาการคิดวิเคราะห์ พัฒนา ทักษะ การมีปฏิสัมพันธ์ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการให้บริการด้านสุขภาพและการปฏิบัติการในชุมชน

จากความสำคัญของโครงการบริการวิชาการและกิจกรรมที่จัดขึ้นในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีการบูรณาการร่วมกันกับโครงการดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะของ คณะกรรมการบริการวิชาการและผู้รับผิดชอบหลักสูตรจึงต้องการศึกษาการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการ บริการวิชาการแก่ชุมชน กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และผลของการบูรณาการใน มิติของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สะท้อนถึงประสิทธิผลของกิจกรรมที่จัดขึ้นตลอดจน นำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและออกแบบกิจกรรมครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาผลของการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชน ปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

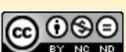
ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

- 1.1) การศึกษาการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่น เจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

[756]

Citation:

กนกวรรณ ทองคำสิง, พรตารา เขตต์ทองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันเทียบ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumluing, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) คณะกรรมการบริการวิชาการความรู้สู่ชุมชน จำนวน 3 คน และ (2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในศาสตร์คหกรรม จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

1.2) การศึกษาผลของการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) บุคลากรจากคณะศึกษาศาสตร์ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 19 คน และ (2) ประชาชนจากชุมชนปิ่นเจริญ 1 จำนวน 51 คน รวมทั้งสิ้น 70 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ (1) รูปแบบการ บูรณาการศาสตร์คหกรรมกับโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนและ (2) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

3.1 การศึกษารูปแบบการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีขอบเขตของระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ถึง มกราคม พ.ศ. 2566

3.2 การศึกษาผลของการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีขอบเขตของการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 9-15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่ามีกระบวนวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับแนวคิดของการบริการวิชาการสู่ชุมชน จำนวน 3 กระบวนวิชา ได้แก่ (1) กระบวนวิชาอาชีพอนามัยทางคหกรรมศาสตร์ (HEC3002) (2) กระบวนวิชาอาหารในภูมิภาคอาเซียน (HEC3218) และ (3) การดูแลผู้สูงอายุ (HEC4104) ซึ่งการบริการวิชาการที่จัดขึ้นโดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีงบประมาณ 2566 ได้ดำเนินการขึ้นในหัวข้อ “ชุมชนเข้มแข็งสุขสามวัย” โดยมีแนวคิดหลัก 3 ประการ คือ (1) เสริมสร้างสุขภาพกาย สุขภาพใจ (2) ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และ (3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกช่วงวัย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบูรณาการศาสตร์คหกรรมและบริการวิชาการวิชาการ ฯ รวมถึงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ดังสรุปได้ในกรอบแนวคิดดังภาพ 1

[757]

Citation:

กนกวรรณ ทองดำสิง, พรตารา เขตต์ทองคำ, เหมือนพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันเทียบ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumluing, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

ความรู้จากประสบการณ์จริงมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และนำความรู้ไปให้บริการทางวิชาการ

4. ผลของการบูรณาการศาสตร์สหกรรมกับโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรู้ที่ได้รับ (2) ด้านการเผยแพร่ความรู้ (3) ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และ (4) ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบูรณาการศาสตร์สหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และ (2) ศึกษาผลของการบูรณาการศาสตร์สหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาการบูรณาการศาสตร์สหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

กลุ่มเป้าหมาย: กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) คณะกรรมการบริการวิชาการความรู้สู่ชุมชน จำนวน 3 คน และ (2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาในศาสตร์สหกรรม จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล: แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยมีประเด็นในการสนทนากลุ่มอันประกอบด้วย บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของกิจกรรม และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยพบว่าทุกประเด็นการสนทนากลุ่ม มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล: (1) ดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของกิจกรรมโดยการประชุมแบบออนไลน์และขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายในการบันทึกวิดีโอการสนทนากลุ่มแบบออนไลน์ (2) ดำเนินการสำรวจพื้นที่ในการจัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของสถานที่และรูปแบบกิจกรรม ดังภาพ 1 และ (3) ดำเนินการสรุปรูปแบบของกิจกรรมโดยการประชุมแบบออนไลน์และขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายในการบันทึกวิดีโอการสนทนากลุ่มแบบออนไลน์

ภาพที่ 1 การสำรวจพื้นที่ในการจัดกิจกรรม

[759]

Citation:

กนกวรรณ ทองคำสิง, พรตารา เขตต์ทองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันทียะ. (2566). การบูรณาการศาสตร์สหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumluing, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ: การศึกษาการบูรณาการศาสตร์สหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งได้มาจากการเก็บข้อมูลแบบสนทนากลุ่ม (Focus group) และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 การศึกษาผลของการบูรณาการศาสตร์สหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) บุคลากรจากคณะศึกษาศาสตร์ที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 19 คน และ (2) ประชาชนจากชุมชนปิ่นเจริญ 1 จำนวน 51 คน รวมทั้งสิ้น 70 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/วิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้เป็นแบบ ประเมินความคิดเห็นเรื่องการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยจำแนกออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 4 รายการประเมิน โดยมีรายละเอียดของเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การแปลผลระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยความคิดเห็น
5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด	4.51 – 5.00 = มีความคิดเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง เห็นด้วยมาก	3.51 – 4.50 = มีความคิดเห็นด้วยในระดับมาก
3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง	2.51 – 3.50 = มีความคิดเห็นด้วยในระดับปานกลาง
2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย	1.51 – 2.50 = มีความคิดเห็นด้วยในระดับน้อย
1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย	1.00 – 1.50 = มีความคิดเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

2.วิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ: ผลการพิจารณาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเที่ยง โดยการวิเคราะห์จากค่าสัมประสิทธิ์ของ แอลฟาคอนบราค ผลการวิเคราะห์พบว่าเครื่องมือมีค่าความเที่ยง 0.871 ซึ่งถือว่าเครื่องมือความเที่ยงสูงผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล: (1) ดำเนินการจัดกิจกรรมในฐานะ “ทาโกะ ทาโกะ” โดยวิธีการบรรยายและ สาธิตพร้อมทั้งให้ประชาชนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการทดลองประกอบอาหาร ดังภาพ 2 (2) ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบประเมินความคิดเห็นเรื่องการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ดังภาพ 3

ภาพ 2 การดำเนินการจัดกิจกรรมในฐานะ “ทาโก้ ทาโก้”

ภาพ 3 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้: การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จำแนกออกเป็น 2 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชน ปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

การศึกษการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเด็นการศึกษาใน 4 ประเด็นได้แก่ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต พบว่ามีผลสรุปดังตาราง 1

[761]

Citation:

กนกวรรณ ทองคำสิง, พรตารา เขตต์ทองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันเทียบ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumluing, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

ตาราง 1 สรุปผลการศึกษารูปแบบของกิจกรรม : กิจกรรม “ทาโก้ ทาโกะ” จำแนกตามประเด็นการศึกษา

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
1.บริบท (Context)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความต้องการของชุมชน : กิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทุกคนทุกวัยสามารถเข้าร่วมได้ 2. จุดเน้นของศาสตร์คหกรรม : (1) อาชีวอนามัยทางคหกรรมศาสตร์ (HEC3002) (2) อาหารในภูมิภาคอาเซียน (HEC3218) และ (3) การดูแลผู้สูงอายุ (HEC4104) 3. จุดเน้นของโครงการบริการวิชาการฯ : (1) การเสริมสร้างสุขภาพกาย สุขภาพใจ (2) การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และ (3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกช่วงวัย
2. ปัจจัยนำเข้า (Input)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เนื้อหากิจกรรม : กิจกรรม “ทาโก้ ทาโกะ” เป็นการบรรยายและการสาธิตการทำอาหารในเมนู ทาโกะยากิ 2. งบประมาณ : 2,500 บาท 3. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ : มอบหมายคณาจารย์ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเตรียมอุปกรณ์ และวัตถุดิบ ในวันที่ 7-8 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2566 4. สถานที่ : ลานกีฬา ชุมชนปิ่นเจริญ 1 โดยใช้พื้นที่กิจกรรมขนาดประมาณ กว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร สำหรับการวางวัสดุอุปกรณ์และประกอบอาหาร 5. ระยะเวลา : 1 วัน (9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2566) 6. วิทยากร : ประกอบด้วย (1) อาจารย์ผู้สอนและประจำหลักสูตร จำนวน 6 คน (2) นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่นำมาบูรณาการในโครงการบริการวิชาการจำนวน 4 คน
3. กระบวนการ (Process)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประชาสัมพันธ์ : ประชาสัมพันธ์กิจกรรมโดยใช้ช่องทางออนไลน์ได้แก่ เฟสบุ๊ก ช่องยูทูบและกลุ่มไลน์ของคณะกรรมการบริการความรู้สู่ชุมชน ก่อนการดำเนินโครงการและกิจกรรม 1 สัปดาห์ <div data-bbox="405 1456 956 1641"></div> <div data-bbox="397 1686 756 1890"></div>

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
	<p>2. การลงทะเบียน : ลงทะเบียนเข้าร่วมในวันที่เปิดโครงการด้วยตนเองในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2566</p> <p>3. การบรรยายและการสาธิตการประกอบอาหาร : อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันบรรยายและสาธิตโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมการทำทาโกะยากิ</p>
4. ผลลัพธ์ (Product)	<p>การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านความรู้ที่ได้รับ 2. ด้านการเผยแพร่ความรู้ 3. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน 4. ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

2. ผลการศึกษาผลของการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตาม เพศ ช่วงอายุ สถานภาพ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมิน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
- ชาย	31	44.29
- หญิง	39	55.71
รวม	70	100.00
2.ช่วงอายุ		
- 10-19 ปี	4	5.71
- 20-29 ปี	19	27.14
- 30-39 ปี	17	24.29
- 40-49 ปี	18	25.71
- 50 ปีขึ้นไป	12	17.14
รวม	70	100.00

3. สถานภาพ

[763]

Citation:

กนกรวรรณ ทองคำสิง, พรตารา เขตต์ทองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันทียะ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumluing, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- บุคลากรจากคณะศึกษาศาสตร์ ม.รามคำแหง	19	27.14
- ประชาชนในชุมชนปิ่นเจริญ 1	51	78.86
รวม	70	100.00

จากตาราง 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.71 เมื่อพิจารณาช่วงอายุพบว่าส่วนใหญ่ช่วงอายุ 20-29 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.14 และเมื่อพิจารณาสถานภาพพบว่าส่วนใหญ่เป็นประชาชนในชุมชนปิ่นเจริญ 1 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 78.86

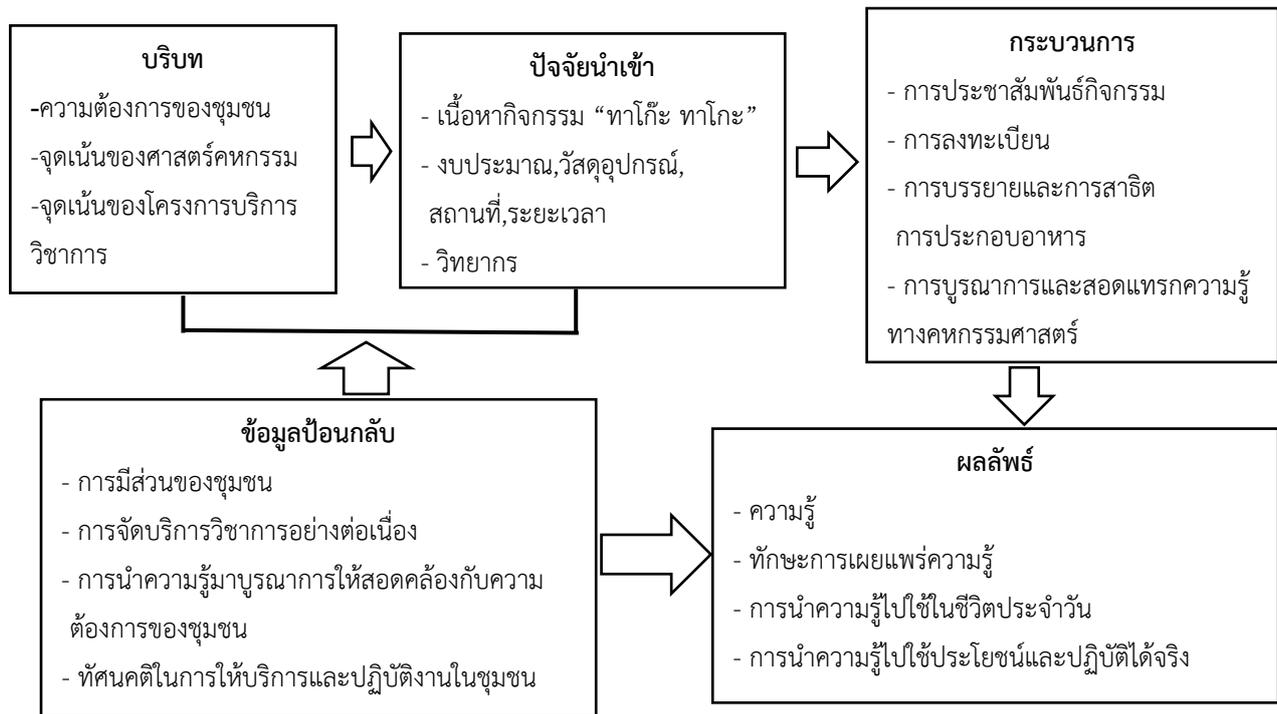
2.2 ผลการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ผลการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร พิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติบรรยายของความคิดเห็นต่อการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน

การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผลระดับความคิดเห็น
1. ด้านความรู้ที่ได้รับ	4.71	0.46	มากที่สุด
2. ด้านการเผยแพร่ความรู้	4.40	0.77	มาก
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	4.49	0.74	มาก
4. ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง	4.54	0.61	มากที่สุด
รวม	4.54	0.65	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่าภาพรวมของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.54$, $\sigma=0.65$) โดยเมื่อพิจารณาการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 ลำดับแรกได้แก่ ด้านความรู้ที่ได้รับ ($\mu=4.71$, $\sigma=0.46$) ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง ($\mu=4.54$, $\sigma=0.61$) และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ($\mu=4.49$, $\sigma=0.77$) ตามลำดับ ขณะที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการเผยแพร่ความรู้ ($\mu=4.40$, $\sigma=0.77$) และจากศาสตร์ทางด้านคหกรรมศาสตร์ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้และทักษะด้านวิชาชีพควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลในชุมชน และสังคม ซึ่งสรุปผลการวิจัยโดยภาพรวม ดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 2 การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1.สรุปและอภิปรายผลการศึกษาคหกรรมศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

ด้านบริบทของกิจกรรม (Context) จากผลงานวิจัยที่พบว่า (1) ความต้องการของชุมชน คือ ต้องการกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทุกคนทุกวัยสามารถเข้าร่วมได้ (2) จุดเน้นของศาสตร์คหกรรม คือ อาชีวอนามัยทางคหกรรมศาสตร์ อาหารในภูมิภาคอาเซียน และการดูแลผู้สูงอายุ และ (3) จุดเน้นของโครงการบริการวิชาการฯ คือ การเสริมสร้างสุขภาพกาย สุขภาพใจ การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกช่วงวัย สะท้อนให้เห็นว่าความต้องการของชุมชนตลอดจนแนวคิดของโครงการบริการวิชาการและศาสตร์คหกรรมมีความสอดคล้องกันในประเด็นของการมีส่วนร่วมและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในประชาชนทุกช่วงวัยรวมถึงผู้สูงอายุ สอดคล้องกับจันทิมา อองอาจ และคณะ (2561) ที่กล่าวถึงการบริหารจัดการการบริการวิชาการแก่สังคมว่าควรกำหนดชุมชน/องค์กรพื้นที่เป้าหมายในการให้บริการ แล้วร่วมกันศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนาเพื่อให้เกิดผลลัพธ์กับชุมชนท้องถิ่น องค์กรเป้าหมาย นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และ มหาวิทยาลัย อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านปัจจัยนำเข้าของกิจกรรม (Input) จากผลงานวิจัยที่พบว่า (1) เนื้อหากิจกรรมเรื่อง “ทาโกะ ทาโกะ” เป็นการบรรยายและการสาธิตการทำอาหารในเมนู ทาโกะยากิ (2) งบประมาณที่ใช้ 2,500 บาท (3) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ : มอบหมายคณาจารย์ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเตรียมอุปกรณ์ และวัตถุดิบก่อนการดำเนินกิจกรรม 1-2 วัน (4) สถานที่ใช้ลานกีฬา ชุมชนปิ่นเจริญ 1 และบริเวณที่ใช้มีขนาดประมาณ กว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร

[765]

Citation:

กนกรวรรณ ทอดต่าสิง, พรตารา เขตตองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันทียะ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumling, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

สำหรับการวางวัสดุอุปกรณ์และประกอบอาหาร (5) ระยะเวลาในการจัด 1 วัน และ (6) วิทยากรประกอบด้วย (1) อาจารย์ผู้สอนและประจำหลักสูตร และ (2) นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่นำมาบูรณาการในโครงการบริการวิชาการ สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยนำเข้าในการดำเนินกิจกรรมต้องพิจารณาทั้งด้านบุคคล และทรัพยากร เช่น งบประมาณ ระยะเวลา วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น สอดคล้องกับชยาวุฒ เกียรติกมลมาลย์และสุรเกียรติ ธาดาวัฒนาวิทย์ (2564) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริการวิชาการโดยกล่าวว่าในการจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงทรัพยากรด้านสถานที่และเวลา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่ควรพิจารณาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่มีการใช้ทักษะปฏิบัติที่ต้องมีการวางแผนกิจกรรมให้เหมาะสมกับสถานที่และเวลา

ด้านกระบวนการของกิจกรรม (Process) จากผลงานวิจัยที่พบว่า (1) การประชาสัมพันธ์ : ประชาสัมพันธ์กิจกรรมโดยใช้ช่องทางออนไลน์ได้แก่ เฟสบุ๊ค และกลุ่มไลน์ของคณะกรรมการบริการความรู้สู่ชุมชน ก่อนการดำเนินโครงการและกิจกรรม 1 สัปดาห์ (2) การลงทะเบียน : ลงทะเบียนเข้าร่วมในวันที่เปิดโครงการด้วยตนเองในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2566 และ (3) การบรรยายและการสาธิตการประกอบอาหาร : อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันบรรยายและสาธิตโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมการทำทาโกะยากิ สะท้อนให้เห็นว่าในการทำกิจกรรมที่เป็นทักษะปฏิบัติควรให้ความสำคัญตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ การลงทะเบียน และลักษณะการบรรยายนั้นต้องมีการสาธิตร่วมด้วย สอดคล้องกับชยาวุฒ เกียรติกมลมาลย์และสุรเกียรติ ธาดาวัฒนาวิทย์ (2564) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริการวิชาการโดยกล่าวว่าในด้านของกระบวนการสื่อสาร ควรให้มีรูปแบบของการสาธิตขั้นตอนการทำให้ดูก่อนการลงมือปฏิบัติในกิจกรรมที่ใช้ทักษะปฏิบัติ

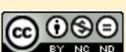
ด้านผลผลิตของกิจกรรม (Product) จากผลงานวิจัยที่พบว่าการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรู้ที่ได้รับ (2) ด้านการเผยแพร่ความรู้ (3) ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และ (4) ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง สะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับโครงการบริการวิชาการ ฯ มุ่งเน้นประสิทธิผลของให้เกิดการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับสมจินดา ชมพูนุท และวรรณเพ็ญ อินทร์แก้ว (2560) ที่กล่าวว่าควรมีการศึกษาผลของโครงการบูรณาการบริการวิชาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ ขณะที่ เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และกรรณก ลัทธนันท์ (2556) ให้ข้อเสนอว่า การประเมินความสำเร็จของโครงการควรพิจารณาการประยุกต์ความรู้ไปใช้ซึ่งโครงการจะมีประโยชน์หรือไม่ขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน

2.สรุปและอภิปรายผลการศึกษาผลของการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยที่พบว่าภาพรวมในของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมากที่สุดสะท้อนให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรม “ทาโกะยากิ” ที่เกิดจากการบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชนนั้นได้รับประโยชน์และมีการนำความรู้ไปใช้ได้จริงเนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเป็นการสาธิตแบบเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำอาหารด้วยตนเองจึงทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติและลักษณะของเมนูอาหารไม่ได้ซับซ้อนและใช้อุปกรณ์มาก สอดคล้องกับชยาวุฒ เกียรติกมลมาลย์และสุรเกียรติ ธาดาวัฒนา

[766]

Citation:

กนวรรณ ทองคำสิง, พรธรา เขตต์ทองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันทียะ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 753-768

Thongtumling, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>

วิทย์ (2564) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริการวิชาการด้านการนำความรู้ไปใช้ โดยการบริการวิชาการด้านการนำความรู้ไปใช้ พบว่า การนำความรู้ไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีการจัดอบรมในหัวข้อหรือประเด็นที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการวิชาการซึ่งการที่ได้รับความรู้ และทักษะที่ตรงกับความต้องการทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ขณะที่ Haapaniemi et al. (2019) กล่าวว่าในการบูรณาการศาสตร์คหกรรมนั้นต้องบูรณาการระหว่างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ วิธีการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนและสามารถนำไปใช้ได้จริง

เมื่อพิจารณาการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านความรู้ที่ได้รับ ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าศาสตร์คหกรรมที่ได้มีการบูรณาการกับกิจกรรม “ทาโกะ ทาโกะ” นั้นช่วยส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งมีทั้งนักศึกษาและประชาชนกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุได้ชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับ กนกวรรณ ทองคำสิง (2564) กล่าวสรุปว่า คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ช่วยหล่อหลอมให้ทรัพยากรบุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งในการดำรงชีวิต นำความรู้ความสามารถไปพัฒนากิจกรรมอย่างบูรณาการทั้งวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ โดยเฉพาะบทบาทพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะที่ Parker (1990) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่แสดงความสัมพันธ์กับพัฒนาการของคุณภาพชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิด ตลอดจนเติบโตและเข้าสู่ขั้นปลายทางของชีวิต และใช้ชีวิตอย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นนทลี พรธาดาวิทย์และอมรรัตน์ อันทวีราพงษ์ (2551) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ในอนาคตควรมีความเข้าใจปรัชญาและอุดมการณ์ของคหกรรมศาสตร์ และมีความรู้พื้นฐานทางวิชาการ และ Pendergast (2021) ได้กล่าวถึงศาสตร์คหกรรมในศตวรรษที่ 21 (Home Economics Literacy) เป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรมีทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งครอบคลุมทั้งการนำไปใช้ทั้งกับตนเอง ครอบครัวและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้: จากผลการวิจัยที่พบว่า ผลของการบูรณาการความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านการเผยแพร่ความรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สะท้อนให้เห็นว่าแม้ว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับความรู้มากแต่ยังมีจุดอ่อนในเรื่องของการเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ ดังนั้นอาจารย์ผู้รับผิดชอบกิจกรรมรวมถึงคณะกรรมการบริการวิชาการควรมีการเผยแพร่ความรู้โดยใช้สื่อสารสนเทศ เช่น Facebook หรือ Youtube ของโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน คณะศึกษาศาสตร์ ในการนำเสนอภาพสรุปเนื้อหากิจกรรมรวมถึงคลิปวิดีโอสาธิตการทำทาโกะยากิ เพื่อให้ผู้สนใจเข้าไปทบทวนความรู้และเผยแพร่ต่อไปได้

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป: การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาและประเมินความต้องการจำเป็นของชุมชนในการจัดกิจกรรมในการบริการวิชาการแก่ชุมชนซึ่งในปีงบประมาณถัดไปตามแผนงานจะเป็นการย้ายเขตพื้นที่จากเขตดอนเมืองไปยังชุมชนอื่นๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีความสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ทองคำสิง. (2564). คหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ. *วารสาร Journal of Roi Kaensarn Academi*, 12(6), 369-386.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. Retrieved March 7, 2023, from: http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_plan/plan-2566-003.pdf
- จันทิมา งามอาจ, บรรเจิด เจริญเวช และสนชัย ใจเย็น. (2561). การบริหารจัดการการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5(1), 273-298.
- จิรพรรณ โพธิ์ทอง. (2562). การจัดบริการวิชาการสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี*, 2(2), 5-11.
- ชยาวิวัฒน์ เกียรติกลมมลาย และ สุรเกียรติ ธาดาวัฒนาวิทย์. (2564). แนวทางการพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมบริการ. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 15(1), 100-118.
- ณัฐพล นันทภาณวัฒน์, สุรพงษ์ หารธา, ศิริพร สัตยานุรักษ์. (2558). การรับรู้และความคาดหวังของผู้สูงอายุในชุมชนที่มีต่อบทบาทการบริการวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 12: ตามรอยพระยุคลบาท เกษตรศาสตร์กำแพงแสน. นครปฐม. 2558. หน้า 908-917 (2158 หน้า)
- นนทลี พรธาดาวิทย์ และอมรรัตน์ อนันต์วรพงษ์. (2551). *การพัฒนาภาพลักษณ์คหกรรมศาสตร์ในสังคมไทย*. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นิอร ดาวเจริญพร. (2565). คหกรรมศาสตร์ศึกษาและการสร้างสมรรถนะผู้เรียนในอนาคต. *Journal of Modern Learning Development*, 7(7), 386-402.
- เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และ กรกนก ลัทธนันท์. (2556). บริการวิชาการแก่สังคม : การพัฒนาคุณภาพเพื่อสร้างคุณค่า. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 6(3), 2-15.
- สมจินดา ชมพูนุท และ วรณเพ็ญ อินทร์แก้ว . (2560). การบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลเลือกสรร สาขาการพยาบาลอนามัยชุมชน. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 9(1), 24-36.
- Erjavšek, M. (2021). Modern Aspects of Home Economics Education and Slovenia. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 11(4), 33-62.
- Haapaniemi, J., Venäläinen, S., Malin, A., & Palojoki, P. (2019). Home economics education: exploring integrative learning. *Educational Research*, 61(1), 87-104.
- Parker, F.J. (1990). *Home Economics: An Introduction to a Dynamic Procession (3rd Ed.)*. New York: Macmillan Publishing Co, Inc.
- Pendergast, D. (2021). The Role of Home Economics Education in the 21st Century: The Covid-19 Pandemic as a Disruptor, Accelerator, and Future Shaper. *C E P S Journal*, 11(4), 13-32.

[768]

Citation:

กนกวรรณ ทองคำสิง, พรธาดา เขตต์ทองคำ, เหมือนแพร รัตนศิริ และ จุฑาภรณ์ มาสันเทียบ. (2566). การบูรณาการศาสตร์คหกรรมกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน:

กรณีศึกษาชุมชนปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3 (2), 753-768

Thongtumling, K., Ketthongkam, P., Rattanasiri, M., & Masantiah, C., (2023). An Integration for Home Economics With An Academic Community Service : A Case Study of Pin Charoen Community 1, Don Mueang District, Bangkok. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (2), 753-768;

DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.103>